

نەخشەى پېشبينىكراوى ھەلبژاردنە گشتىيەكەى عىراق

04-11-2020

نووسەرەكان

ناوھندى لىكۆلېنەوھى رووداو

كورتە : ھەلبژاردنى پېشۋەختە يەككە لە سەرەكيتىرىن بېرگەكانى كارنامەى حكومەتى مستەفا كازمى، ئەم پىرۇسەيە بەلای سەرۆك ۋەزىرانەوھ "ۋادە ۋە ۋىستگەى گۆرانكارى" يە. ھەرۋەھا جىگرەوھى گۆرپەپانەكانى خۇپپىشاندان ۋ ناپەزايەتتېيەكانى بەغدا ۋ پارىزگاكانىترە.

به رايي

هه لېژاردنى پېشوه خته په كېكه له سهره كيترين بېرگه كاني كارنامه ي حكومه تى مسته فا كازمى، ثم پروسه به به لاي سهروك وه زيرانه وه "واده و ويستگى گورانكارى" په. هه روه ها جيگره وه ي گوره پانه كاني خو پيشان دان و ناره زايه تيه كاني به غدا و پاريزگاكاني تره.^[1] زور هيزى ديكه ميانر وه ي شيعه له چه شنى ره وته كه ي عه ممار كه يم له مه دا ها وران.^[2] له روه ي كردار يشه وه پاش نه وه ي شو ريشگيرانى تشرين قوربانى زورباندا و ده ور وه ي 600 كه سيان لن كوژراو،^[3] حكومه تى عه بدولمه هدى. يان ناچار به ده ستله كار كيشانه وه كرد، چاوه روه ي نه وه ي كه نوينه رانى گه نجانى توو په و نازارى له شه قامه كانه وه بو ناو په رله مان و جومگه كاني ياسادانان بچن زياتر بوو. پرسياره كه نه وه يه كه نيا گه نجانى نازارى له هه لېژاردنه پېشوه خته كه ي عيراقدا وه كوو نه كترينكى كار يگر در ده كه ون يان نا؟ بيجگه له وه ش نه خشه ي پيشبينى كراوى هه لېژاردنه كه چون ده بيت؟

هيزى سياسى گه نجانى نازارى

سهربارى نه و گومان و ته مومزه زوره ي له باره ي واده ي ديارى كراوى هه لېژاردنه وه له 6 حوزه يرانى 2021 دا هه به كه ده كاته ده ور وه ي 8 مانگيتر،^[4] له سه ر ئاستى هيزه سوننه و شيعه كان تامده كاريى ماراسونى بو نه وه ده بينر يت كه برياره جاري كيتر بارودوخ له عيراق نه خشه ريز بكانته وه. به تاييه ت له سايه ي پيداگرى زورى مرجه عى بالاي شيعه عه لى سيستانى بو ساز كردنى هه لېژاردن، دوور له هه ژمونه چك و به چاوديرى ولاتانى دوست و هاوپه يمان^[5] نه گهرى هه لېژاردن زياتر بووه.

گرنگترين چاوه روه يه كان له م هه لېژاردنه، فورمى هيزى سياسى گه نجانى نازارى نوينه يه كه ده شيت ببينه نوينه ر و ده مر استى هيزه به شداره كاني خو پيشان دان، يان ركه به رى هيزه كلاسيكه كان. بريار وه هايه ثم نوينه رايه تيه ش زياتر له هه ناوى ناوچه شيعه كاندا سه ر ده ريكات، به و پيه ي پاريزگا و شاره كانيان، زور ترين ناره زايه تى و روه يه روو بوونه وه ي به خو به وه ديوه. هه ر له و شارانه ش بنكه و باره گاكاني حيزه شيعه كان سووتيران و په لاماردان.^[6] له به ر ثم هويه ش بيروكه ي هه لېژاردنى پېشوه خته هه ميشه هه ندى له هيزه شيعه ناسراوه كاني له چه شنى ليسته كه ي نورى ماليكى بيزار ده كات. نه وه تا تاويك هوشدارى ده دن له نه گهرى ساخته كردنى نه نجامه كان و تاويكيتريش، گومان له سه ر نه نجامدانى هه لېژاردن له واده ي ديارى كراوى خوى دروست ده كن.^[7]

به پي نه و ئامازنه ي به ر ده ستن، نوينه رايه تيكردنى خو پيشان ده ران ناو نيشان يكي گشتگر و گه وره به بو كومه ليك ورده كاريى و ئالوزى په يوه ست به هيز و گوره پانى ناره زايى و نه و چالاكه نه ي كه ئاراسته ي جياجان هه به. له ناو خو پيشان ده ران هه يانه راديكالى بير ده كه نه وه و بانگه واز بو رامالينى هه موو ده سته برزيرى سياسى و هه لوه شان دنه وه ي "كومارى 2003" ده كن. هه شيانه قايله به هه لكردن له گه ل نه و "هيزه مه دنويه گه نده لانه ي" كه له گه ل گه نجه كان هاوسوزن، يان له ماوه ي سالى رابردودا دزى كوشت و برپان وه ستاونه ته وه (وه ك عه لاوى، زورفى، تاراده يه ك حه لبوسى و زور په رله مانتار و به رپرسى ديكه ي پيشوو).

له نيوان هه ر دوو به ركه ي خو پيشان ده ران قسه وباس له سه ر هه ولى دروست كردنى ليستى گشتگر له لايه ن سهروك وه زيران مسته فا كازميه وه گهرمه، كه له ناو خو پيشان ده ران وه ك پاليشتى ناره زايه تيه كان ته ماشا ده كر يت. هه روه ها وه ك به شيك له به رى نه يارى ئيران و ميليشيا كاني تاران هه ژمار ده كر يت. دروست كردنى ثم ليسته ش "حيز" كه تا ئيستا ته نها ده نگو به و هه ندىك ده لين شكستى هيناوه، كار يگرى و ليكه وته ي زورى له سه ر چو نيه تى نوينه رايه تيكردنى لايه نه پراگماتيه كاني خو پيشان ده رانى تشرين ده بيت، به و پيه ي هه ر دوولا له روه يرى نزيك له به كتردا كاره كه ن و له گه ل راديكاله كانيش به ريه ك ده كه ون.

دروست كردنى ليست و نوينه رايه تى سياسى بو خو پيشان ده ران يان "تشرينيه كان" كيروده ي كومه ليك به ربه ست و گر يكويزه به كه پ ناپيت به ئاسانى چاره سه ر بكرين له وانه ش؛ هه بوونى كار يگرى له سه ر گوره پانه كان له لايه ن هه ندىك له سياسيه كانه وه كه مه رچ نيه بچه زير ركيفى كازمى، جگه له وه ش ئاراسته و ميزاجى گوره پانه كان جياوازن، دروشمى سه ره تايان رامالينى گه نده لى و دروست كردنه وه ي نيشتمان بووه، كه چى ئيستا كه وتوون به سه ر ئالوزى گه مه ي ليست و ورده كارييه كاني ده نكدان و بازنه كان، ثم جگه له جياوازي

تایبه تمه ندی گوڤه پانه کانی به غذا و به سره و ناسریه و شاره کانتر که سهرجه میان به سره چه پوهو، مه دهنی شیعه، عه لمانییه کان و لایه نگران و نزیکانی هیزه میان پوهه کانی شیعه یان که سایه تییه به تکنوکرات ناسراوه کان دابه شبوون.

نخشه ی پیشبینی کراوی هه لیزاردن

له جه مسهرگیرییه شیعییه کانداندا ئاراسته کان زیاتر به سره لایه نگرانی حه شدی شه عیبی له گه ل قولایی و دریز کراوه کانیان، به رامبهر خو پيشانده رانی تشرین و هیزه هاوسوز یان نزیکه کانیان وه ستاونه ته وه. هیزگه لیتر هه ن له دهره وهی ئەم دوو ره وته ن. له چه شنی سهدر که له ئیستادا له گه ل ههر دوو به ره که نه یار و نا کوکه. له م پیگه ناوه پاسته شدا زور ورده هیزی دیکه ی شیعه هه ن که هیشتا خو یان به لایه کدا نه خستوو (فهزیه به نمونه)، سهرجه م ئەم هیزانه ش خهریکی تاوتویکردن و گه لاله کردنی شیواز و جوری به شداری خو یان به پنی روپیو و قه باره ی یاسای نوپی دابه شکردنی بازنه کانی هه لیزاردن که موری ناوچه گهری و لوکالی بوون به سهریدا زاله، به جوری که له بری 18 بازنه که ی جاران 83 بازنه ی جیاجیایه له سهرجه م شاره کانی عیراق هه یه.

له سر ئاسته سوننییه که، کاره کتر و دهموچاوه سیاسییه کان، تاراده به کی زور هه مان ئەوانه ی پیشووون که تیکه له یه کن له بز نسما ن (خه میس خه نجه ر به نمونه)، سه روک هوز (سه روک هوز هه کانی ئەنبار)، به برسانی پیشوو له پوسته بالاکان (نوجیفی و ئەبومازن و سه لیم جهوری)، له گه ل ئەو به برسانی له م خوله ی ئیستا ته ستیره یان دهره وشیته وه و کاربه ده ستن (حلبوسی دیارتیرنیانه). خالی سهره کی هاوبه شی ئەمانه لوکالی بوونی گوتار و هه ولدانه بو خه هه لواسین به پالپشتی دهره کی (تورکیا و ئیران و ولاتانی که نداهو) یان هیزه ناوخوییه کانی شیعه (فهتج و سهدر) و کورد، به مبه سستی باشتزکردنی چانسی خو یان له هه لیزاردنه کان.

پیکهاته سوننه کان شه ری هه لیزاردنیان به هه ولی لاوازکردن و لادانی محمه د حلبوسی ده ست پیکرد به خپرکده وهی 35 په رله ماننار له چوارچیوهی هاوپه یمانتییه کدا که سه روکابه تییه که ی به ئوسامه نوجیفی سه روکی پیشوو تری په رله مان سپیدرا، به نام ئەم به ره یه هه رزوو ته قه ی تیکه وت و خه میس خه نجه ر که نزیکایه تی زوری له گه ل هیزه ئیرانییه کان هه یه پاشه کشته ی لی کرد^[8]. شکسته هیانیشی به ره که ش له لادانی حلبوسی به شکستی هه ولدانه کانی دۆستانی ئیران و تورکیا له قه له م درا^[9]، گرنگی پوسته که ی حلبوسی ش له وه دایه به پنی ئەزموونی سالان و خوله کانی رابردو زورجار بالاده سستی و نوینه رایه تیکردنی سوننه زیاتر لای ئەو که سه بووه که پوستی بالآ و سهره کی سوننه ی له به غذا به ده سته. به نام جگه له که نداهو (قه تهر) هه ندیکتر له دۆستانی له ئیران^[10]، حلبوسی له هه ولدایه سه دریه کانیش رازی بکات^[11]، به م پیه ش سرووشتی نا کوکی و ململانیکانی هه لیزاردنی شه قامی سوننه له قونای داها توودا هه روه ک جاران له نیوان ربه ره کانی پاریزگاکانی نه ینه وا، ئەنبار، دیاله، به غذا و دهوروبه ری قه تیس ده بیته و کارتیکه ری دهره کی به تایبه ت تورکیا و ولاتانی که نداهو روئی په کلا که ره وه یان له ئاراسته کردنی دا ده بیته.

[1] مصطفی الکاظمی (2020/10/31)، تغریده علی تویت، <https://twitter.com/MAKadhimi/status/1322481824787038208>

[2] عمار الحکیم (2020/10/28)، منشور علی صفحته الرسمية،

<https://www.facebook.com/am.alhakeem/posts/3626497804081207>

<https://alsabaah.iq/32179/%D8%A7%D9%84%D9%83%D8%A7> (متاح: 10/10/2020)

[3] الحرة (2020/10/25) ذکرى "ثورة تشرين"،

<https://www.alhurra.com/iraq/2020/10/25/%D8%B0%D9%83%D8%B1%D9%89>

<https://alsabaah.iq/32179/%D8%A7%D9%84%D9%83%D8%A7> (متاح: 10/10/2020)

[4] فرهاد علاء الدین (2020/8/10)، وهم الانتخابات المبكرة في العراق،

<https://www.washingtoninstitute.org/ar/fikraforum/view/earl> (متاح: 9/10/2020)

[5] موقع السيستاني، استقبال سماحة السيد (دام ظلّه) الممثلة الخاصة للأمين العام للأمم المتحدة،

<https://www.sistani.org/arabic/archive/26461> (متاح: 3/10/2020)

- [6] محمد ناجي (26 أكتوبر 2019) مخاوف من اقتتال شيعي شيعي في العراق،
<https://www.independentarabia.com/node/66816/%D8%A7%D9%84%D8%A3%D8%AE%D8%A8%D8%A7>
- [7] ناس نيوز (28 /10 /2020) المالكي يشكك بمساعي استعادة هيئة الدولة ويقول: لن تجرى الانتخابات بموعدها!،
<https://www.nasnews.com/view.php?cat=43847>
- [8] ناس نيوز (25 /10 /2020)، حزب خميس الخنجر يوجه ضربة إلى جبهة النجيفي الجديدة: البيان لا يمثلنا!،
<https://www.nasnews.com/view.php?cat=43624>
- [9] العرب (25 /10 /2020)، الحلبوسي ينجو من إقالة خطّط لها تحالف مدعوم من إيران وتركيا،
[-https://alarab.co.uk/%D8%A7%D9%84%D8%AD%D9%84%D8%A8%D9%88%D8%B3%D9%8A](https://alarab.co.uk/%D8%A7%D9%84%D8%AD%D9%84%D8%A8%D9%88%D8%B3%D9%8A)
- [10] مركز بيت العراق (29 /10 /2020)، صراع خليجي تركي على تحريك وتولي القيادة السننية السياسية بالعراق،
[-https://iraqhouseinstitute.com/%D8%B5%D8%B1%D8%A7%D8%B9](https://iraqhouseinstitute.com/%D8%B5%D8%B1%D8%A7%D8%B9)
- [11] محمد الحلبوسي (1 /11 /2020) رئيس مجلس النواب يلتقي الهيئة السياسية للتيار الصدري،
<https://www.facebook.com/Mohammad.Alhalboosi/posts/3412616092191945>